

RIKTLINJER FÖR FÖRVÄRV AV FÖREMÅL TILL SAMLINGARNA

Policy

Statens historiska museer ansluter sig till ICOM:s etiska regler vad gäller förvärv av föremål till samlingarna (*bil. 1. ICOM Code of Professional Ethics* den 4 november 1986, avsnitt 3). Statens historiska museer skall inte förvärva föremål som är eller kan misstänkas vara stulna, olovligt utgrävda, olovligt utförda eller införda i ett land, eller på annat sätt olovligt förvärvade. Myndigheten skall ha högt ställda etiska krav i samband med förvärv av föremål till samlingarna och genomföra en noggrann kontroll vid förvärv genom gåva och inköp. Vid förvärv av föremål till samlingarna skall olika minoritetsgruppers rätt till sitt kulturarv särskilt beaktas, liksom målet att samlingarnas sammansättning bättre skall spegla skilda perspektiv, t.ex. kön, klass, kulturell bakgrund och generation. Statens historiska museer skall sträva efter att samarbeta med museer med angränsande samlingsområden.

Samlingsområde

Statens historiska museums verksamhetsområde inom myndigheten är Sveriges historia, byggd på det arkeologiska materialet, samt svensk kyrklig konsthistoria. Samlingsområdet för Statens historiska museum omfattar föremål som har ett samband med museets verksamhetsområde. Kungl. myntkabinettets – Sveriges ekonomiska museums verksamhetsområde inom myndigheten är svensk penning- och finanshistoria samt medaljkonst. Samlingsområdet för Kungl. myntkabinettet – Sveriges ekonomiska museum omfattar mynt och andra betalningsmedel samt medaljer och andra föremål med numismatisk eller finanshistorisk anknytning. Förvärv av föremål till samlingarna sker genom inlösen och fyndfördelning av lagskyddade fornfynd samt genom gåvor och inköp.

Förvärv av fornfynd genom inlösen och fyndfördelning

Statens rätt till fornfynd regleras i 2 kap. 3-5 §§ lagen om kulturminnen m.m. (kulturminneslagen). Beslut om inlösen av hembudspliktiga fornfynd samt om fyndfördelning av fornfynd fattas av Riksantikvarieämbetet enligt 2 kap. 16 § respektive 17 §. Statens historiska museer är enligt 2 § förordning med instruktion för Statens historiska museer (SFS 1997:1172) skyldig att förvalta och vårda de fornfynd som Riksantikvarieämbetet beslutar tillföra myndigheten.

Förvärv av föremål genom inköp eller mottagande av gåva

Föremål som tas emot som gåva eller köps in till samlingarna skall höra till myndighetens samlingsområde om det inte finns särskilda skäl. Myndigheten skall inte förvärva föremål om det finns en risk för att de inte kan tas om hand på ett tillfredsställande sätt (dokumenteras, konserveras, förvaras). Myndigheten skall inte förvärva etnografiska föremål om det inte finns särskilda skäl. Myndigheten skall inte ta emot gåvor som är förenade med villkor från givarens sida om det inte finns särskilda skäl. Avyttrarens åtkomst av och äganderätt till föremål som myndigheten avser att förvärva skall ha kontrollerats och vara styrkt innan förvärv sker. Om brott kan misstänkas föreligga bakom avyttrarens åtkomst eller försäljning av föremål skall förvärv inte ske. Även om det inte finns juridiska hinder för förvärv skall myndigheten göra en prövning av om det är etiskt försvarbart att genomföra förvärvet. Försäljare till myndigheten i form av t.ex. antikhandel eller auktionshus får inte handla med föremål som är stulna, olovligt utgrävda, olovligt utförda eller införda i ett land, eller på annat sätt olovligt förvärvade. Om en sådan handlare ändå kan misstänkas bedriva en juridiskt eller etiskt tvivelaktigt hantering med kulturföremål skall myndigheten avstå från inköp hos denna. Förvärv av föremål skall handläggas som ett diariet för ärende. Till ärendet skall höra åtkomsthandlingar i form av t.ex. gåvobrev, specificerade kvitton från avyttraren och erkännande av mottagandet till museet. Till ärendet skall fogas en skriftlig dokumentation över de åtgärder som myndigheten vidtagit i samband med förvärvet och de överväganden som därvid gjorts. Respektive museidirektör beslutar om förvärv av föremål genom gåvor och inköp. Då det föreligger särskilda skäl, eller om ärendet på annat sätt är av principiell betydelse beslutar överintendenten.

För Statens historiska museum gäller följande:

Föremål som förvärvas till Statens historiska museum skall ha svensk proveniens om det inte finns särskilda skäl.

För Kungl. myntkabinettet gäller följande:

Föremål som är äldre än ca. år 1500 skall ha ett dokumenterat ursprung åtminstone för de senaste 30 åren. Försäljare av mynt och medaljer till museet i form av mynthandel eller auktionshus skall vara medlemmar i Sveriges Mynthandlares Förening och/eller i International Association of Professional Numismatics. Dessa handlare får inte enligt egna regler, handla med stulna eller rovgrävda historiska föremål.